

Quy trình làm đệm lót sinh học trong chăn nuôi gà

1. Thiết kế đệm lót lên men

1.1. Các loại đệm lót

Đệm lót lên men gồm 3 loại:

- Loại đệm lót dưới mặt đất: Đào sâu xuống dưới đất đạt độ sâu bằng độ dày của đệm lót.
- Loại đệm lót nổi trên mặt đất: Xây tường bao với chiều cao cao hơn một chút so với độ dày của đệm lót.
- Loại đệm lót nửa dưới mặt đất: Đào xuống dưới đất chỉ cần độ sâu bằng một nửa độ dày của đệm lót.

Vận dụng vào thực tiễn chăn nuôi của nông hộ tùy thuộc vào độ thoát nước và địa thế đất cao hay thấp; cải tạo hay xây dựng mới chuồng trại

1.2. Độ dày đệm lót chuồng:

Nguyên tắc về độ dày đệm lót là mùa hè mỏng, mùa đông dày.

- Mùa hè: 10cm.
- Mùa đông: 15cm

* **Chú ý:**

- Độ dày của đệm lót thường giảm thấp do bị nén sau khi nuôi một thời gian nên khi làm mới người ta thường tăng thêm độ dày lên 20%. Ví dụ: Nếu độ dày đệm lót là 10cm thì khi làm phải tăng thêm 2cm nữa.

- Mùa hè thường có nhiệt độ cao trên 35⁰C, thì chỉ cần thiết kế độ dày đệm lót ban đầu 10cm để tránh sự lên men quá mạnh tăng nhiệt lớn, ảnh hưởng đến khả năng sinh trưởng của gà, sang mùa đông thì tăng thêm chất độn để đạt độ dày cần thiết. Nếu độ dày đệm lót thấp, hệ thống máng ăn, máng uống cao thì có thể thiết kế tạm cầu hoặc bậc đứng cho gà hoặc dùng hệ thống ăn uống di động, hoặc các chuồng này dùng để nuôi gà lớn hơn.

- Cần chú ý bổ sung đệm lót định kỳ nếu bị sụt giảm độ cao.

1.3. Nguyên liệu làm chất độn

* **Yêu cầu:**

- Chất xơ: thành phần xơ cao, không dễ phân giải.
 - Không độc, không gây kích thích
 - Có độ cứng lớn
 - Có một lượng chất dinh dưỡng (năng lượng) nhất định
- Mùn cưa (của các loại gỗ cứng): kích thước từ 5 – 10mm
- Vỏ trấu
- Vỏ lạc

Lõi ngô, thân cây ngô

*** Nguyên liệu làm đệm lót:**

Cho 50m² chuồng, độ dày 10cm.

- Trấu

- Chế phẩm sinh học Balasa – N01: 1kg hoặc chế phẩm EM: 1lít

- Bột ngô: 5 kg

1.4. Cách làm (diện tích 50m², độ dày 10cm)

Trộn đều 1 kg (lít) chế phẩm với 5 kg bột bắp, sau đó cho vào thùng, cho từ từ khoảng 1 lít nước sạch vào xoa cho ẩm đều (bột ẩm nhưng vẫn tơi rời mới đạt yêu cầu), sau đó cho vào túi hoặc thùng để vào chỗ ẩm ủ trong 1 ngày (mùa hè) hoặc 2 – 3 ngày (mùa đông). Cần chú ý nhiệt độ ủ ẩm, nếu để lạnh quá thì quá trình lên men sẽ kém, làm giảm chất lượng đệm lót.

Có thể sử dụng cám gạo để ủ men làm đệm lót, lượng cám gạo sử dụng để ủ men từ 3 – 5kg/1kg chế phẩm. Tuy nhiên, cần thường xuyên đảo trộn men ủ vì cám gạo dễ bị vón cục lên men không đều và dễ bị nấm đen gây bệnh cho đàn gà.

Cách làm đệm lót: độ dày 10cm.

Bước 1: Rải lớp trấu dày 10cm, sau đó thả gà vào.

Bước 2: Sau một thời gian (7 – 10 ngày đối với gà nuôi úm, sau 2 – 3 ngày đối với gà nuôi thịt) quan sát bề mặt chuồng khi nào thấy phân rải kín, ta dùng tay hoặc cào cán ngắn xới sơ qua lớp mặt đệm lót (chú ý khi cào nên quây gọn gà về từng phía một để tránh xáo trộn đàn gà)

Bước 3: Sau khi cào lớp mặt xong thì rắc đều chế phẩm men đã được chế lên toàn bộ bề mặt đệm lót, dùng tay xoa đều để men được phân tán khắp là được.

2. Mật độ

Gà con: 100con/m²

Gà thịt: - Gà nuôi nhốt hoàn toàn: 5 con/m²

- Gà nuôi thả vườn: 10 con/m²

3. Đưa gà vào chuồng

- Gà phải có trọng lượng tương đồng, tách riêng gà khỏe, yếu.

- Cần chú ý tránh phản ứng stress do gà được thả vào môi trường mới làm ảnh hưởng đến công năng tiêu hóa ở dạ dày, ruột. Có thể bổ sung thêm premix khoáng, vitamin.

*** Chú ý:**

- Thời tiết nóng gà có thể giảm ăn do cần sự thích nghi và nhận được các thành phần bổ sung từ đệm lót.

- Mùa hè: Nếu thời tiết nắng nóng, nhiệt độ trong chuồng nuôi quá cao (>35⁰C) cần phải phun sương nước lạnh vào các giờ cao điểm, mỗi lần 5 – 10 phút. Tránh để đệm lót bị ướt dẫn đến hư hỏng.